

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

23. listopadu 2023 *

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Aarhuská úmluva – Směrnice 2003/4/ES –
Přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí – Odmítnutí žádosti o informace –
Záznamy ze schůzí vlády – Diskuze ohledně emisí skleníkových plynů – Článek 4 odst. 1 a 2 –
Výjimky z práva na přístup k informacím – Pojmy ‚vnitřní komunikace‘ a ‚řízení u orgánů veřejné
správy‘ – Opravný prostředek k soudu – Zrušení rozhodnutí o odmítnutí – Použitelná výjimka
stanovená v rozsudku – Překážka věci rozsouzené“

Ve věci C-84/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU
rozhodnutím High Court (Vrchní soud, Irsko) ze dne 8. února 2022, došlým Soudnímu dvoru dne
8. února 2022, v řízení

Right to Know CLG

proti

An Taoiseach,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát)

ve složení: C. Lycourgos, předseda senátu, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (zpravodaj), S. Rodin
a L. S. Rossi, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za Right to Know CLG: D. Browne, BL, F. Logue, solicitor, a N. J. Travers, SC,
- za An Taoiseach a Irsko: M. Browne, E. O’Hanrahan a A. Joyce, jako zmocněnci, ve spolupráci s:
A. Carroll, BL, a B. Kennedy, SC,
- za Evropskou komisi: G. Gattinara a L. Haasbeek, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: angličtina.

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 17. května 2023,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) a čl. 4 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. 2003, L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375), jakož i zásad překážky věci pravomocně rozsouzené a efektivity.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Right to Know CLG, neziskovou organizací založenou podle irského práva, a An Taoiseach (předseda vlády, Irsko) ve věci žádosti, zaslané irské vládě dne 8. března 2016, o získání přístupu ke všem dokumentům týkajícím se diskuzí o emisích skleníkových plynů v Irsku, které probíhaly na schůzích rady ministrů konaných v letech 2002 až 2016 (dále jen „žádost o přístup k informacím o životním prostředí ze dne 8. března 2016“).

Právní rámec

Mezinárodní právo

- 3 Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsaná dne 25. června 1998 v Aarhusu a schválená jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. 2005, L 124, s. 1, dále jen „Aarhuská úmluva“) v čl. 4 odst. 3 a 4 stanoví:

„3. Žádost o informace o životním prostředí může být zamítnuta, pokud:

[...]

- c) se žádost týká nedokončených materiálů nebo interních sdělení orgánů veřejné správy, umožňuje-li tuto výjimku vnitrostátní právo nebo obvyklá praxe, přičemž se bere v úvahu zájem veřejnosti, jemuž by zveřejnění sloužilo.

4. Žádost o informace o životním prostředí lze zamítnout, jestliže by poskytnutí těchto informací nepříznivě ovlivnilo:

- a) důvěrný ráz řízení či postupů orgánů veřejné správy v případech, kdy vnitrostátní právo stanoví tento důvěrný ráz;

[...]“

Unijní právo

- 4 Bod 16 odůvodnění směrnice 2003/4 zní takto:

„Právem na informace se rozumí, že poskytování informací by mělo být obecným pravidlem a že orgánům veřejné správy by se mělo umožnit odmítnout žádost o informace v určitých a jasně vymezených případech. Důvody pro odmítnutí je nezbytné vykládat restriktivním způsobem, v němž je potřebné zvážit veřejný zájem, kterému poskytnutí slouží, proti zájmu, kterému slouží odmítnutí. Důvody pro odmítnutí je třeba sdělit žadateli v časové lhůtě stanovené v této směrnici.“

- 5 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Cíle“, stanoví:

„Cíle této směrnice jsou:

- a) zaručit právo přístupu k informacím o životním prostředí v držení orgánů veřejné správy nebo pro orgány veřejné správy a stanovit základní podmínky a praktická opatření pro výkon tohoto práva [...]

- 6 Článek 2 uvedené směrnice, nazvaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice:

[...]

- 2) ‚orgánem veřejné správy‘ se rozumí:

- a) vláda nebo jiný orgán veřejné správy, včetně veřejných poradních subjektů, na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni;

[...]

- 3) ‚informacemi v držení orgánu veřejné správy‘ se rozumějí informace o životním prostředí ve vlastnictví orgánu veřejné správy, které daný orgán vytvořil nebo obdržel;

[...]

- 5) ‚žadatelem‘ se rozumí každá fyzická nebo právnická osoba požadující informace o životním prostředí;

[...]“

- 7 Článek 4 téže směrnice, nadepsaný „Výjimky“, uvádí:

„1. Členské státy mohou rozhodnout o odmítnutí žádosti o informace o životním prostředí, jestliže:

[...]

- e) žádost se týká vnitřní komunikace, přičemž se bere v úvahu veřejný zájem, kterému slouží zveřejnění.

[...]

2. Členské státy mohou rozhodnout o odmítnutí žádosti o informace o životním prostředí, pokud by zveřejnění informací mělo nepříznivý vliv na:

a) důvěrnost řízení u orgánů veřejné správy v zákonem stanovených případech;

[...]

Důvody odmítnutí uvedené v odstavcích 1 a 2 je nezbytné vykládat restriktivním způsobem, přičemž se u konkrétního případu bere v úvahu prospěšnost zveřejnění z hlediska veřejného zájmu. V každém konkrétním případě se zvažuje veřejný zájem, kterému zveřejnění slouží, proti zájmu, kterému slouží odmítnutí. Na základě ustanovení odst. 2 písm. a), d), f), g) a h) nemohou členské státy rozhodnout o odmítnutí žádosti, pokud se žádost týká informací o emisích do životního prostředí.

[...]

4. Informace o životním prostředí v držení orgánu veřejné správy nebo v držení pro tento orgán, o které žadatel požádal, se poskytují zčásti, pokud je možné oddělit informace spadající do oblasti působnosti odst. 1 písm. d) a e) nebo odstavce 2 od ostatních požadovaných informací.

[...]“

- 8 Článek 6 směrnice 2003/4, nadepsaný „Přístup k právní ochraně“, ukládá členským státům povinnost zajistit, aby se každý žadatel o informace o životním prostředí, který má za to, že jeho žádost byla opomenuta, nesprávně odmítnuta, nepřiměřeně zodpovězena nebo jinak nevyřízena podle ustanovení této směrnice, mohl dožadovat správního nebo soudního přezkoumání jednání nebo nečinnosti dotčeného orgánu veřejné správy.

Irské právo

Irská ústava

- 9 Článek 28 odst. 4 Bunreacht na hÉireann (Irská ústava) stanoví:

„[...]

2. Vláda se schází a jedná jako kolektivní orgán [...]

3. Důvěrnost diskuzí na schůzích vlády je dodržována za všech okolností, ledaže High Court (Vrchní soud) rozhodne o jejich zpřístupnění v konkrétním případě:

i) v zájmu výkonu spravedlnosti soudem, nebo

ii) na základě převažujícího veřejného zájmu, v souladu se žádostí, kterou v tomto smyslu podala komise, která je jmenovaná vládou nebo jejím ministrem a která je podřízena Houses of the Oireachtas (Parlament), aby prošetřila otázku prohlášenou Parlamentem za věc veřejného významu.

[...]

Nařízení o přístupu k informacím o životním prostředí

- 10 Směrnice 2003/4 byla do irského práva provedena European Communities (Access to Information on the Environment) Regulations 2007 (S. I. č. 133/2007) (nařízení z roku 2007 o přístupu k informacím o životním prostředí podle práva Evropských společenství) (dále jen „nařízení o přístupu k informacím o životním prostředí“).
- 11 Článek 8 tohoto nařízení stanoví určité povinné důvody pro odmítnutí žádosti o přístup k informacím o životním prostředí. Výjimka týkající se „řízení“ je provedena tímto článkem 8 písm. a) bodem iv).
- 12 Článek 8 písm. b) uvedeného nařízení stanoví, že orgán veřejné správy nezpřístupní informace o životním prostředí, „v rozsahu, v jakém by to znamenalo zveřejnění diskuzí probíhajících na jedné či více schůzích vlády“.
- 13 Článek 9 nařízení o přístupu k informacím o životním prostředí stanoví důvody, z nichž může být žádost o přístup k informacím o životním prostředí odmítnuta. Výjimka týkající se „vnitřní komunikace“ je provedena tímto článkem 9 v jeho odstavci 2 písm. d).
- 14 Článek 10 nařízení o přístupu k informacím o životním prostředí stanoví:

„1. Bez ohledu na článek 8 a čl. 9 odst. 1 písm. c) nelze žádost o informace o životním prostředí odmítnout, pokud se žádost týká informací o emisích do životního prostředí.

2. Odkaz v odstavci 1 na informace o emisích do životního prostředí nezahrnuje diskuze ohledně těchto emisí na schůzi vlády.

3. Orgán veřejné správy posoudí každou žádost individuálně a zváží veřejný zájem, kterému zveřejnění slouží, oproti zájmu, kterému slouží odmítnutí.

4. Důvody pro odmítnutí žádosti o informace o životním prostředí jsou vykládány restriktivně s ohledem na veřejný zájem, kterému zveřejnění slouží.

5. Žádné ustanovení článků 8 nebo 9 neopravňuje orgán veřejné správy k tomu, aby nezpřístupnil informace o životním prostředí, které, přestože jsou uchovávány s informacemi uvedenými v článcích 8 nebo 9, mohou být od těchto informací odděleny.

[...]

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Žádost o přístup k informacím o životním prostředí ze dne 8. března 2016, kterou podala organizace Right to Know, se v podstatě týkala přístupu k zápisům ze schůzí irské vlády. Tato žádost byla dne 27. června 2016 po interním přezkumném řízení odmítnuta. Organizace Right to Know toto rozhodnutí napadla u High Court (Vrchní soud, Irsko).

- 16 Rozsudkem ze dne 1. června 2018 měl tento soud za to, že se použije výjimka z práva na přístup k informacím o životním prostředí stanovená v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) směrnice 2003/4 pro „vnitřní komunikaci“ orgánu veřejné správy, jelikož schůze irské vlády je třeba považovat za takové komunikace. Konstatoval rovněž, že použití této výjimky vyžaduje zvážení veřejného zájmu, kterému zveřejnění slouží, oproti zájmu, kterému slouží odmítnutí, což v rozhodnutí ze dne 27. června 2016 chybělo. High Court (Vrchní soud) proto rozhodl o zrušení tohoto rozhodnutí a vrátil žádost organizace Right to Know předsedovi vlády k novému posouzení.
- 17 Rozhodnutím ze dne 16. srpna 2018 předseda vlády žádosti organizace Right to Know vyhověl, avšak pouze částečně. Organizace Right to Know toto rozhodnutí napadla u High Court (Vrchní soud).
- 18 V rámci své žaloby organizace Right to Know zpochybňuje kvalifikaci požadovaných dokumentů, kterou provedl High Court (Vrchní soud) ve svém rozsudku ze dne 1. června 2018. Podle organizace Right to Know je třeba upustit od výjimky stanovené v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) směrnice 2003/4 pro „vnitřní komunikaci“ a použít jinou výjimku, a sice výjimku stanovenou v témže čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) pro důvěrná „řízení“ u orgánu veřejné správy.
- 19 High Court (Vrchní soud) v tomto ohledu uvádí, že podle čl. 4 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 2003/4 nelze odmítnout zveřejnění dokumentů, které se týkají „informací o emisích do životního prostředí“. Toto ustanovení totiž omezuje použitelnost několika výjimek stanovených v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci této směrnice v případě žádostí o přístup k informacím o životním prostředí, mezi něž patří zejména výjimka pro „řízení u orgánů veřejné správy“. Uvedené ustanovení se naproti tomu nevztahuje na výjimku pro „vnitřní komunikaci“.
- 20 Pokud by se tedy na dokumenty, jejichž zveřejnění je požadováno, nevztahovala posledně uvedená výjimka, ale výjimka pro „řízení“, jejich zveřejnění by bylo povinné přinejmenším v rozsahu, v němž se týkají „emisí do životního prostředí“. V tomto případě se irská vláda nemůže dovolávat důvěrnosti svých schůzí.
- 21 Předkládající soud má za to, že vládní schůze by mohly představovat důvěrná „řízení“. Uvádí tak, že v souladu s čl. 28 odst. 4 irské ústavy se schází vláda „jako kolektivní orgán“, a upřesňuje, že cílem těchto schůzek, který určil Supreme Court of Ireland (Nejvyšší soud, Irsko) ve věci *Attorney General v. Hamilton* [1993] 2 I. R. 250, je umožnit úplnou, volnou a svobodnou diskusi před přijetím rozhodnutí.
- 22 Dělicí čára mezi „vnitřní komunikací“ a důvěrným „řízením“ přitom z článku 4 směrnice 2003/4 jasně nevyplývá.
- 23 Předkládající soud kromě toho uvádí, že z hlediska vnitrostátního práva není jisté, zda v rámci sporu v původním řízení může organizace Right to Know zpochybnit kvalifikaci dotčených dokumentů jako „vnitřní komunikace“, která byla přijata v rozsudku ze dne 1. června 2018.
- 24 Podle předkládajícího soudu se totiž jedná o právní otázku, o které bylo pravomocně rozhodnuto rozsudkem ze dne 1. června 2018, která ostatně nebyla předmětem opravného prostředku. Předkládající soud dále uvádí, že spor v původním řízení probíhá mezi týmiž účastníky řízení, a sice organizací Right to Know a předsedou vlády, a má stejný předmět, a sice vyřízení žádosti o přístup k informacím o životním prostředí ze dne 8. března 2016, jako spor, v němž byl vydán

tento rozsudek. Překážka věci pravomocně rozsouzené, která se v zásadě váže k rozsudku ze dne 1. června 2018, tudíž brání tomu, aby organizace Right to Know mohla opět tvrdit, že se na požadované dokumenty nevztahuje důvod pro odmítnutí přístupu stanovený pro „vnitřní komunikaci“.

- 25 Předkládající soud uvádí, že tato forma překážky věci pravomocně rozsouzené, která je v irském právu známá jako *issue estoppel*, se vztahuje mimo výroku dřívějšího rozsudku i na jeho odůvodnění, na jehož základě bylo rozhodnuto o skutkových a právních otázkách.
- 26 Soudy si však zachovávají prostor pro uvážení k povolení přezkumu otázky v zájmu spravedlnosti. V tomto rámci jim přísluší nastolit rovnováhu mezi protichůdnými právy účastníků řízení a obecněji mezi právem na přístup ke spravedlnosti a veřejným zájmem na tom, aby bylo o sporech pravomocně rozhodnuto. V projednávané věci by bylo možné dosáhnout náležité rovnováhy, pokud by organizace Right to Know mohla uplatnit svou argumentaci týkající se kvalifikace dokumentů, které požaduje. Kromě toho by bylo ve veřejném zájmu rozhodnout o této zvláště důležité právní otázce.
- 27 Předkládající soud má nicméně za to, že není vyloučeno ani striktní použití zásady *estoppel*, o které žádá žalovaný v původním řízení. To může být slučitelné s unijním právem, i když se ukáže, že rozsudek ze dne 1. června 2018 vychází z nesprávného výkladu článku 4 směrnice 2003/4.
- 28 Zejména z rozsudku ze dne 16. března 2006, Kapferer (C-234/04, EU:C:2006:178), vyplývá, že s výhradou zásad rovnocennosti a efektivity unijní právo nenutí vnitrostátní soud k tomu, aby nepoužil vnitrostátní procesní pravidla, která se soudním rozhodnutím spojují překážku věci pravomocně rozsouzené, třebaže by jejich nepoužití umožnilo napravit porušení tohoto práva. Logikou tohoto přístupu je zajistit jak stabilitu právních vztahů, tak řádný výkon spravedlnosti.
- 29 Podle předkládajícího soudu není v projednávané věci stabilita právních vztahů zvláště relevantním odůvodněním, jelikož rozsudek ze dne 1. června 2018 odložil rozhodnutí o návrhu organizace Right to Know na později, přičemž rozhodnutí o odmítnutí ze dne 27. června 2016 zrušil. Kromě toho za těchto okolností nelze organizaci Right to Know vytýkat, že proti tomuto rozsudku nepodala odvolání a vznesla výtku vycházející z nesprávného použití článku 4 směrnice 2003/4, a sice z nesprávné kvalifikace požadovaných dokumentů jakožto vnitřní komunikace ve smyslu čl. 4 odst. 1 první pododstavec písm. e) této směrnice, teprve v rámci sporu v původním řízení.
- 30 S ohledem na tyto úvahy se předkládající soud táže, zda zásada *estoppel* představuje formu překážky věci pravomocně rozsouzené, kterou připouští unijní právo. Kromě toho se táže, zda její striktní uplatňování může být v rozporu se zásadou efektivity, pokud vede k situaci, kdy již nelze namítat porušení unijního práva.

31 Za těchto okolností se High Court (Vrchní soud) rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Je třeba záznamy z formálních schůzí představitelů moci výkonné členského státu, jichž se členové vlády musí účastnit a jednat na nich jako kolektivní orgán, kvalifikovat pro účely žádosti o přístup k informacím o životním prostředí obsaženým v těchto záznamech jako „vnitřní komunikaci“, nebo jako „řízení“ u orgánu veřejné správy ve smyslu těchto pojmů, které jsou uvedeny v čl. 4 odst. 1 [prvním pododstavci] písm. e) a čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2003/4?
- 2) Přesahuje zásada překážky věci pravomocně rozsouzené (jak byla projednána ve věci Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513 a navazující judikatuře) rámec výrokové nebo dispozitivní části dřívějšího rozsudku a zahrnuje kromě těchto částí i skutková a právní zjištění obsažená v dřívějším rozsudku? Jinak řečeno, omezuje se zásada překážky věci pravomocně rozsouzené pouze na *cause of action estoppel* (překážka na základě předmětu žaloby), nebo se vztahuje na *issue estoppel* (překážka na základě otázky, o které již bylo rozhodnuto)?
- 3) Brání v probíhajícím řízení mezi účastníky řízení, které se týká údajného porušení směrnice 2003/4 v souvislosti s konkrétní žádostí o informace o životním prostředí, kdy navrhovatel/žadatel uspěl a rozhodnutí bylo zrušeno s tím, že některým žalobním důvodům založeným na unijním právu bylo vyhověno a některé byly zamítnuty, unijní právo, a to zejména zásada efektivit, vnitrostátnímu pravidlu překážky věci pravomocně rozsouzené založenému na zásadě *estoppel*, podle něhož nesmí vnitrostátní soud v novém řízení, které se týká dalšího rozhodnutí o téže žádosti, tomuto navrhovateli/žadateli umožnit, aby napadl uvedené další rozhodnutí z důvodů založených na unijním právu, které byly dříve zamítnuty, proti jejichž zamítnutí však nebyl v dané věci podán opravný prostředek?
- 4) Má na odpověď na třetí otázku vliv skutečnost, že: i) nebyla Soudnímu dvoru podána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce a ii) žádný z účastníků řízení neupozornil vnitrostátní soud na relevantní judikaturu Soudního dvora?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 32 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 4 směrnice 2003/4 musí být vykládán v tom smyslu, že se na zápisy z formálních schůzí vlády členského státu vztahuje výjimka z práva na přístup k informacím o životním prostředí stanovená v jeho odst. 1 prvním pododstavci písm. e) pro „vnitřní komunikaci“ nebo výjimka stanovená v jeho odst. 2 prvním pododstavci písm. a) pro „řízení u orgánů veřejné správy“.
- 33 V tomto ohledu je třeba připomenout, že unijní zákonodárce tím, že přijal směrnici 2003/4, hodlal zajistit slučitelnost unijního práva s Aarhuskou úmluvou tím, že stanovil obecný režim, jehož cílem je zajistit, aby každý žadatel ve smyslu čl. 2 bodu 5 této směrnice měl právo na přístup k informacím o životním prostředí, které jsou v držení orgánů veřejné správy nebo v držení pro tento orgán, aniž by musel prokazovat oprávněný zájem [rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 28 a citovaná judikatura].

- 34 Podle ustálené judikatury se právem na přístup k informacím o životním prostředí upraveným směrnicí 2003/4 rozumí, že poskytování informací by mělo být obecným pravidlem a orgánům veřejné správy by se mělo umožnit odmítnout žádost o informace o životním prostředí pouze v určitých a jasně vymezených případech. Výjimky z práva na přístup by proto měly být vykládány restriktivním způsobem, v němž je potřebné zvážit veřejný zájem, kterému zveřejnění slouží, oproti zájmu, kterému slouží odmítnutí [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 33 a citovaná judikatura].
- 35 Článek 4 této směrnice uvádí přesně výjimky, které mohou členské státy zavést z práva na přístup k informacím o životním prostředí. Pokud takové výjimky byly skutečně provedeny do vnitrostátního práva, mohou se jich orgány veřejné správy dovolávat, aby nevyhověly žádostem o informace, které jim byly předloženy [rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 31].
- 36 Členské státy tak mohou na základě čl. 4 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) směrnice 2003/4 stanovit, že žádost o informace o životním prostředí může být odmítnuta v případě, že se týká „vnitřní komunikace“, přičemž se však bere v úvahu zájem veřejnosti, jemuž by zveřejnění sloužilo.
- 37 Pokud jde o pojem „vnitřní komunikace“, Soudní dvůr rozhodl, že výraz „komunikace“ se vztahuje na informaci zaslanou autorem adresátovi, přičemž tento adresát může být jak abstraktní subjekt, jako jsou „členové“ orgánu správy nebo „správní rada“ právnické osoby, tak konkrétní osoba náležející k takovému subjektu, jako je zaměstnanec či úředník [rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 37].
- 38 Výraz „vnitřní“ se týká informací, které neopouští vnitřní sféru orgánu veřejné moci, zejména pokud nebyly zpřístupněny třetí osobě nebo nebyly zpřístupněny veřejnosti [rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 42].
- 39 V případě, že je orgán veřejné moci držitelem informace o životním prostředí, kterou obdržel z vnějšího zdroje, může být tato informace rovněž „vnitřní“, pokud nebyla nebo neměla být zpřístupněna veřejnosti před jejím přijetím uvedeným orgánem a pokud neopustí vnitřní sféru tohoto orgánu poté, co ji obdržel [rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (interní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 43].
- 40 Pojem „orgán veřejné správy“ je definován v čl. 2 bodě 2 směrnice 2003/4. Označuje zejména „vládu“ a „jiný orgán veřejné správy“.
- 41 V projednávaném případě se žádost o přístup týká zápisů z jednání vlády, které podle informací, jež má Soudní dvůr k dispozici, v zásadě mohou spadat pod pojem „vnitřní komunikace“. S výhradou ověření, která přísluší předkládajícímu soudu, totiž zaprvé tyto zápisy odrážejí informace, které si vyměnili členové orgánu správy, a tedy „orgánu veřejné správy“, zadruhé vzhledem k tomu, že jsou rozesílány v rámci tohoto orgánu správy, jedná se o „komunikaci“ a konečně zatřetí s ohledem na jejich důvěrnou povahu stanovenou v čl. 28 odst. 4 bodu 3 irské ústavy nejsou tyto zápisy určeny ke zpřístupnění veřejnosti, a zachovávají si tedy svou „vnitřní“ povahu.

- 42 Kromě toho podle čl. 4 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2003/4 mohou členské státy stanovit, že žádost o informace o životním prostředí může být odmítnuta, pokud by jejich zveřejnění mělo nepříznivý vliv na důvěrnost „řízení u orgánů veřejné správy“ v zákonem stanovených případech.
- 43 Pokud jde o pojem „řízení u orgánů veřejné správy“, Soudní dvůr rozhodl, že výraz „řízení“ odkazuje na konečné fáze rozhodování orgánů veřejné správy, které jsou za ně ve vnitrostátním právu jasně označeny a jejichž důvěrnost musí být upravena zákonem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. února 2012, Flachglas Torgau, C-204/09, EU:C:2012:71, body 63 a 64).
- 44 Pokud jde v projednávané věci o zápisy z jednání vlády, je prokázáno, že se na ně vztahuje režim důvěrnosti stanovený v čl. 28 odst. 4 bodu 3 irské ústavy. Naproti tomu žádost o rozhodnutí o předběžné otázce neumožňuje Soudnímu dvoru určit, zda zápisy, které jsou předmětem žádosti organizace Right to Know o přístup, odrážejí diskuzi vedené v průběhu konečné fáze rozhodování, která byla podle irského práva označena za řízení. Pokud by tomu tak bylo, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, spadaly by tyto zápisy pod pojem „řízení u orgánů veřejné moci“.
- 45 S výhradou ověření, která přísluší předkládajícímu soudu, tudíž není vyloučeno, že jsou v projednávaném případě splněny podmínky pro použití jak výjimky z práva na přístup stanovené v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) směrnice 2003/4, tak výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a).
- 46 V tomto ohledu je třeba uvést, že kumulativní použití těchto dvou výjimek není možné.
- 47 Článek 4 odst. 2 první pododstavec písm. a) směrnice 2003/4 musí být totiž považován za *lex specialis* ve vztahu k čl. 4 odst. 1 prvnímu pododstavci písm. e) téže směrnice. Pokud jsou tedy podmínky pro použití specifitější výjimky pro „řízení u orgánů veřejné správy“ skutečně splněny, použije se tato výjimka přednostně před výjimkou týkající se vnitřní komunikace, která je obecnější.
- 48 Kromě podmínek pro použití posledně uvedené výjimky, a sice v podstatě předávání informací výlučně ve vnitřní sféře orgánu veřejné moci, se totiž výjimka pro „řízení u orgánů veřejné správy“ použije pouze v případě, že k výměně informací dochází v konečné fázi rozhodování, která je jasně definována jako „řízení“ a jejíž důvěrnost je stanovena zákonem.
- 49 Obě výjimky navíc odpovídají dvěma odlišným právním režimům.
- 50 Ochrana „vnitřní komunikace“ totiž umožňuje vytvořit ve prospěch orgánů veřejné moci chráněný prostor k rozvíjení úvah a vedení vnitřních diskuzí. Jedná se o výjimku s obzvláště širokým rozsahem, která se může použít v každé fázi celkové činnosti prováděné těmito orgány. Z toho vyplývá, že za účelem určení, zda je odmítnutí přístupu k informacím, na které se vztahuje tato výjimka, odůvodněné, je třeba přesně zvážit dotčené zájmy, a sice zájmy, které brání jejich zveřejnění, a zájmy, které jej odůvodňují [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, body 50, 58 a 60].
- 51 Naproti tomu výjimka týkající se „řízení u orgánů veřejné správy“ se týká pouze informací vyměňovaných ve velmi specifickém rámci. Tato výjimka umožňuje členským státům chránit pouze informace, které se týkají konečných fází rozhodování orgánů veřejné správy a u nichž mají za to, že vzhledem ke své zvláště citlivé povaze musí být důvěrné. Oblast působnosti této výjimky je tedy přesná a omezená.

- 52 Unijní zákonodárce kromě toho zavedl výjimku z výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2003/4, čímž z ní výslovně vyloučil určité údaje, které mají zvláštní význam pro veřejnost. Podle čl. 4 odst. 2 druhého pododstavce poslední věty této směrnice tak výjimka pro „řízení u orgánů veřejné správy“ neumožňuje odmítnout žádost o přístup k informacím o životním prostředí, která se týká „informací o emisích do životního prostředí“.
- 53 Pokud tedy členský stát provedl čl. 4 odst. 2 první pododstavec písm. a) této směrnice a informace, o jejichž poskytnutí je žádáno, byly skutečně vyměňovány během důvěrného řízení, takže spadají do působnosti tohoto ustanovení, je na příslušných vnitrostátních orgánech, aby ověřily, zda se tyto informace týkají emisí do životního prostředí. Je-li tomu tak, i když jsou uvedené informace podle vnitrostátního práva v zásadě považovány za důvěrné, nelze přístup k nim odeprít, ledaže by nebylo možné je oddělit od jiných informací vyměňovaných v tomtéž rámci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. listopadu 2016, Bayer CropScience a Stichting De Bijenstichting, C-442/14, EU:C:2016:890, bod 105).
- 54 Pokud se ukáže, že se požadované informace netýkají emisí do životního prostředí, příslušné vnitrostátní orgány musí v souladu s čl. 4 odst. 2 druhým pododstavcem druhou větou směrnice 2003/4 zvážit veřejný zájem, kterému zveřejnění těchto informací slouží, oproti zájmu, kterému slouží odmítnutí jejich zveřejnění.
- 55 Takové zvážení existujících zájmů je rovněž vyžadováno, pokud se v případě, že se nepoužije výjimka pro „řízení u orgánů veřejné správy“, použije výjimka pro vnitřní komunikaci stanovená v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) směrnice 2003/4 [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 58].
- 56 Konečně je třeba připomenout, že v souladu s čl. 4 odst. 4 směrnice 2003/4 musí příslušný vnitrostátní orgán vždy ověřit, zda lze některé požadované informace oddělit od informací, na které se vztahuje příslušná výjimka z práva na přístup, takže může provést částečné zpřístupnění [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Land Baden-Württemberg (Vnitřní komunikace), C-619/19, EU:C:2021:35, bod 66].
- 57 Vzhledem ke všem předchozím úvahám je třeba na první otázku odpovědět tak, že článek 4 směrnice 2003/4 musí být vykládán v tom smyslu, že
- výjimka stanovená v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) této směrnice pro „vnitřní komunikaci“ se vztahuje na informace, které se pohybují v rámci orgánu veřejné správy a ke dni podání žádosti o přístup k těmto informacím neopustily vnitřní sféru tohoto orgánu, případně poté, co je uvedený orgán obdržel, a pokud nebyly nebo neměly být zpřístupněny veřejnosti před tímto obdržením;
 - výjimka stanovená v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) uvedené směrnice pro „řízení u orgánů veřejné správy“ se vztahuje pouze na informace vyměňované v rámci konečných fází rozhodování orgánů veřejné správy, které jsou vnitrostátním právem jasně označeny za řízení a pro které toto právo stanoví povinnost důvěrnosti, a
 - kumulativní použití výjimek z práva na přístup stanovených v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) a čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) téže směrnice je vyloučeno z důvodu, že druhé ustanovení týkající se ochrany „řízení u orgánů veřejné správy“ má přednost před prvním ustanovením týkajícím se ochrany „vnitřní komunikace“.

K druhé až čtvrté otázce

Úvodní poznámky

- 58 Úvodem je třeba připomenout, že spor v původním řízení se týká žádosti o přístup k informacím o životním prostředí, která spadá do působnosti směrnice 2003/4. High Court (Vrchní soud), kterému byla předložena žaloba proti rozhodnutí ze dne 27. června 2016, kterým byla tato žádost odmítnuta, konstatoval rozsudkem ze dne 1. června 2018 použitelnost výjimky z práva na přístup stanovené v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) směrnice 2003/4 pro vnitřní komunikaci orgánu veřejné správy a poté vrátil věc předsedovi vlády, aby provedl zvážení veřejného zájmu, kterému zveřejnění slouží, oproti zájmu, kterému slouží odmítnutí zveřejnění.
- 59 Nové rozhodnutí přijaté dne 16. srpna 2018 žádosti o přístup částečně vyhovělo. Toto rozhodnutí je předmětem sporu v původním řízení, v jehož rámci organizace Right to Know tvrdí, že bylo třeba použít místo výjimky z práva na přístup pro „vnitřní komunikaci“ výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2003/4 pro „řízení u orgánů veřejné správy“.
- 60 Předkládající soud má za to, že posledně uvedenou výjimku lze skutečně použít. V takovém případě je třeba vyloučit výjimku stanovenou pro vnitřní komunikaci.
- 61 Předkládající soud však vysvětluje, že překážka věci pravomocně rozsouzené, která se váže k odůvodnění rozsudku High Court (Vrchní soud) ze dne 1. června 2018, by mohla bránit tomuto postupu, jelikož v něm tento soud dospěl k závěru o použitelnosti výjimky pro „vnitřní komunikaci“. Tento bod by měl být obecně považován za pravomocně rozhodnutý ve sporu mezi účastníky řízení, a proto již nemůže být zpochybněn. Předkládající soud má tedy za to, že za účelem rozhodnutí sporu v původním řízení mu přísluší rozhodnout o slučitelnosti rozsahu priznaného zásadě překážky věci pravomocně rozsouzené v irském právu s unijním právem.
- 62 V tomto ohledu je třeba připomenout význam, který má jak v unijním právním řádu, tak ve vnitrostátních právních řádech zásada překážky věci pravomocně rozsouzené. Za účelem zajištění jak stálosti práva a právních vztahů, tak i řádného výkonu spravedlnosti, je totiž důležité, aby soudní rozhodnutí, která se po vyčerpání dostupných opravných prostředků nebo po uplynutí lhůt stanovených pro tyto opravné prostředky stala konečnými, již nemohla být zpochybněna (rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 92 a citovaná judikatura).
- 63 Unijní právo tudíž nenutí vnitrostátní soud k tomu, aby nepoužil vnitrostátní procesní pravidla, která s rozhodnutím spojují překážku věci pravomocně rozsouzené, třebaže by jejich nepoužití umožnilo napravit vnitrostátní stav neslučitelný s tímto právem (rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 93 a citovaná judikatura).
- 64 Unijní právo tudíž nevyžaduje ani to, že by vnitrostátní soudní orgán musel ze zásady pozměnit své rozhodnutí zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené, tak aby zohledňovalo výklad relevantního ustanovení tohoto práva, který podal Soudní dvůr (rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 94 a citovaná judikatura).
- 65 Kromě toho z judikatury Soudního dvora vyplývá, že při neexistenci unijní právní úpravy v dané oblasti podmínky naplňování zásady překážky věci pravomocně rozsouzené spadají na základě zásady procesní autonomie vnitrostátních právních řádů členských států do působnosti těchto právních řádů. Nesmějí však být méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace ve

vnitrostátním právu (zásada rovnocennosti), ani nesmějí být upraveny tak, aby v praxi znemožňovaly nebo nadměrně ztěžovaly výkon práv přiznaných unijním právním řádem (zásada efektivit) (rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 100 a citovaná judikatura).

- 66 Co se týče této poslední zásady, je třeba připomenout, že článek 47 Listiny základních práv Evropské unie zakotvuje právo na účinnou právní ochranu před nezávislým soudem (rozsudek ze dne 6. října 2015, East Sussex County Council, C-71/14, EU:C:2015:656, bod 52 a citovaná judikatura).
- 67 Toto právo se odráží i v článku 6 směrnice 2003/4. Naproti tomu ani tento článek, ani ostatní ustanovení této směrnice neobsahují pravidla týkající se uplatňování zásady překážky věci pravomocně rozsouzené.
- 68 Proto je třeba mít za to, že podstatou druhé až čtvrté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být článek 6 směrnice 2003/4 ve spojení se zásadami rovnocennosti a efektivit vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zásada překážky věci pravomocně rozsouzené brání osobě, jež dosáhla v prvním rozsudku zrušení rozhodnutí o odmítnutí její žádosti o přístup k informacím o životním prostředí, vznést v rámci sporu mezi týmiž účastníky, který se týká zákonnosti druhého rozhodnutí ohledně téže žádosti o přístup, jež bylo přijato v návaznosti na první rozsudek, výtku vycházející z porušení článku 4 směrnice 2003/4, pokud byla tato výtku zamítnuta v prvním rozsudku, aniž to bylo uvedeno ve výroku tohoto rozsudku, a pokud se uvedený rozsudek stal pravomocným, jelikož žadatel o přístup nepodal opravný prostředek.

K věci samé

- 69 Úvodem je třeba připomenout, že pokud jde o zásadu efektivit, Soudní dvůr rozhodl, že každý případ, v němž vyvstává otázka, zda vnitrostátní procesní ustanovení znemožňuje nebo nadměrně ztěžuje použití unijního práva, musí být analyzován s přihlédnutím k místu tohoto ustanovení v řízení jako celku, k jeho průběhu a zvláštnostem u různých vnitrostátních soudních orgánů. Z tohoto hlediska je třeba zohlednit základní zásady vnitrostátního soudního systému, jako například ochranu práva na obhajobu, zásadu právní jistoty a řádný průběh řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. dubna 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, bod 101 a citovaná judikatura).
- 70 V daném případě neobsahuje soudní spis, který má Soudní dvůr k dispozici, nic co by dovolovalo učinit závěr, že v irském právním řádu neexistují právní prostředky zajišťující účinným způsobem ochranu práv, která jednotlivcům vyplývají ze směrnice 2003/4.
- 71 Naopak, jak vyplývá ze znění třetí otázky ve světle informací uvedených v předkládacím rozhodnutí, v rámci řízení před High Court (Vrchní soud), na jehož konci byl přijat rozsudek ze dne 1. června 2018, byla organizace Right to Know schopna uplatnit porušení článku 4 směrnice 2003/4 a tento soud tuto výtku posoudil. Komise zejména odmítla argument organizace Right to Know směřující k určení, že se na požadované informace vztahuje výjimka z práva na přístup k informacím o životním prostředí stanovená v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2003/4, což organizace Right to Know a předseda vlády potvrdili ve svých písemných vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru.

- 72 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že v rozsahu, v němž se podle irského práva na odůvodnění rozsudku High Court (Vrchní soud) ze dne 1. června 2018 týkající se nepoužitelnosti poslední uvedeného ustanovení vztahuje překážka věci pravomocně rozsouzené, toto právo nenarušilo efektivitu unijního práva (obdobně viz rozsudek ze dne 24. října 2018, XC a další, C-234/17, EU:C:2018:853, body 55 až 57).
- 73 Tento závěr nemůže být vyvrácen skutečností, že v rámci řízení, v němž byl vydán rozsudek ze dne 1. června 2018, High Court (Vrchní soud) nepředložil Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU.
- 74 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 267 SFEU přiznává vnitrostátním soudům co nejširší možnost obrátit se na Soudní dvůr, mají-li za to, že věc, kterou projednávají, vyvolává otázky vyžadující výklad či posouzení platnosti ustanovení unijního práva, jež jsou nezbytné pro vyřešení sporu, který jim byl předložen. Vnitrostátní soudy tedy mají možnost a případně povinnost podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, jakmile buď z podnětu účastníků řízení, nebo i bez něj dospějí k závěru, že základ sporu zahrnuje otázku, kterou je třeba vyřešit a jež spadá pod první pododstavec tohoto článku (rozsudek ze dne 30. dubna 2020, Blue Air – Airline Management Solutions, C-584/18, EU:C:2020:324, bod 38 a citovaná judikatura).
- 75 Kromě toho jednotlivci, kterým vznikla škoda porušením práv, která jim přiznává unijní právo, v důsledku rozhodnutí soudu rozhodujícího v posledním stupni, mohou uplatnit odpovědnost uvedeného členského státu za předpokladu, že jsou splněny podmínky týkající se dostatečné závažnosti porušení a existence přímé příčinné souvislosti mezi tímto porušením a škodou způsobenou těmito jednotlivcům (rozsudek ze dne 7. července 2022, F. Hoffmann-La Roche a další, C-261/21, EU:C:2022:534, bod 58, jakož i citovaná judikatura).
- 76 Naproti tomu uznání zásady odpovědnosti státu za rozhodnutí soudu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky, nemá samo o sobě za důsledek zpochybnění právní moci takového rozhodnutí. V každém případě zásada odpovědnosti státu, která je vlastní právnímu řádu Unie, vyžaduje náhradu vzniklé škody, ale nikoliv nové přezkoumání soudního rozhodnutí, jež způsobilo tuto škodu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 30. září 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 39, jakož i ze dne 9. září 2015, Ferreira da Silva e Brito a další, C-160/14, EU:C:2015:565, bod 55).
- 77 Proto porušení povinnosti soudu rozhodujícího v posledním stupni podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a tím spíše neexistence takové žádosti v rámci řízení před soudem, který nerozhoduje v posledním stupni, nemůže vést k povinnosti vyloučit překážku věci pravomocně rozsouzené, která se váže k soudním rozhodnutím.
- 78 Avšak je třeba připomenout, že pokud použitelná vnitrostátní procesní pravidla dávají za určitých podmínek vnitrostátnímu soudu možnost, aby změnil rozhodnutí zakládající překážku věci pravomocně rozsouzené tak, aby byl určitý stav učiněn slučitelným s vnitrostátním právem, musí být tato možnost v souladu s požadavky rovnocennosti a efektivity využita, jsou-li tyto podmínky splněny, k tomu, aby byl obnoven soulad stavu dotčeného ve věci v původním řízení s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. července 2014, Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 62).
- 79 V tomto ohledu z bodu 54 stanoviska generální advokátky vyplývá, že za mimořádných okolností mohou skutečně irské soudy účastníkovi řízení ve sporu umožnit vznést otázku, o které už bylo v předchozím řízení rozhodnuto v jeho neprospěch, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

- 80 V případě potřeby a vzhledem k tomu, že v projednávané věci jsou podmínky pro výkon této posuzovací pravomoci podle irského práva splněny, je ji předkládající soud povinen využít, pokud konstatuje, že na rozdíl od toho, co vyplývá z rozsudku High Court (Vrchní soud) ze dne 1. června 2018, se na požadované informace nevztahuje výjimka z práva na přístup k informacím o životním prostředí stanovená pro „vnitřní komunikaci“.
- 81 Navíc, jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodech 56 až 58 svého stanoviska, může být podle irského právního řádu pro účely výkonu uvedené posuzovací pravomoci relevantní okolnost, že účastník řízení neměl možnost podat opravný prostředek proti rozsudku, s nímž je spojena překážka věci pravomocně rozsouzené. Je tedy na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda organizace Right to Know měla skutečně možnost podat opravný prostředek proti zjištění učiněnému v rozsudku High Court (Vrchní soud) ze dne 1. června 2018, podle kterého se na žádost o přístup k informacím o životním prostředí ze dne 8. března 2016 vztahovala výjimka týkající se „vnitřní komunikace“. Pokud tomu tak není, zásady rovnocennosti a efektivity vyžadují, aby předkládající soud využil své posuzovací pravomoci.
- 82 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na druhou až čtvrtou otázku odpovědět tak, že článek 6 směrnice 2003/4 ve světle zásad rovnocennosti a efektivity musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zásada překážky věci pravomocně rozsouzené brání osobě, která v prvním rozsudku dosáhla zrušení rozhodnutí, jímž byla zamítnuta její žádost o přístup k informacím o životním prostředí, vznést v rámci sporu mezi těmiž účastníky, který se týká zákonnosti druhého rozhodnutí ohledně téže žádosti o přístup, jež bylo přijato v návaznosti na první rozsudek, výtku vycházející z porušení článku 4 směrnice 2003/4, pokud byla tato výtku zamítnuta v prvním rozsudku, aniž to bylo uvedeno ve výroku tohoto rozsudku, a pokud se uvedený rozsudek stal pravomocným, jelikož žadatel o přístup nepodal opravný prostředek. Pokud to však použitelná vnitrostátní procesní pravidla dovolují, musí vnitrostátní soud umožnit této osobě uplatnit uvedenou výtku, aby byl případně obnoven soulad situace dotčené v původním řízení s unijními právními předpisy.

K nákladům řízení

- 83 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice 90/313/EHS

musí být vykládán v tom smyslu, že

- výjimka stanovená v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) této směrnice pro „vnitřní komunikaci“ se vztahuje na informace, které se pohybují v rámci orgánu veřejné správy a ke dni podání žádosti o přístup k těmto informacím neopustily vnitřní sféru tohoto orgánu, případně poté, co je uvedený orgán obdržel, a pokud nebyly nebo neměly být zpřístupněny veřejnosti před tímto obdržením;

- výjimka stanovená v čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) uvedené směrnice pro „řízení u orgánů veřejné správy“ se vztahuje pouze na informace vyměňované v rámci konečných fází rozhodování orgánů veřejné správy, které jsou vnitrostátním právem jasně označeny za řízení a pro které toto právo stanoví povinnost důvěrnosti, a
- kumulativní použití výjimek z práva na přístup stanovených v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) a čl. 4 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) téže směrnice je vyloučeno z důvodu, že druhé ustanovení týkající se ochrany „řízení u orgánů veřejné správy“ má přednost před prvním ustanovením týkajícím se ochrany „vnitřní komunikace“.

2) Článek 6 směrnice 2003/4 ve spojení se zásadami rovnocennosti a efektivity

musí být vykládán v tom smyslu, že

nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zásada překážky věci pravomocně rozsouzené brání osobě, jež dosáhla v prvním rozsudku zrušení rozhodnutí o odmítnutí její žádosti o přístup k informacím o životním prostředí, vznést v rámci sporu mezi týmiž účastníky, který se týká zákonnosti druhého rozhodnutí ohledně téže žádosti o přístup, jež bylo přijato v návaznosti na první rozsudek, výtku vycházející z porušení článku 4 směrnice 2003/4, pokud byla tato výtku zamítnuta v prvním rozsudku, aniž to bylo uvedeno ve výroku tohoto rozsudku, a pokud se uvedený rozsudek stal pravomocným, jelikož žadatel o přístup nepodal opravný prostředek. Pokud to však použitelná vnitrostátní procesní pravidla dovolují, musí vnitrostátní soud umožnit této osobě uplatnit uvedenou výtku, aby byl případně obnoven soulad situace dotčené v původním řízení s unijními právními předpisy.

Podpisy